

Nr 176

Av fru **Skantz** och fröken **Bergegren**, om rösträtt för svenska tjänstemän i vissa officiella internationella organisationer.

(Lika lydande med motion nr 163 i Första kammaren)

Gällande regler rörande rösträtt för utlandssvenskar går tillbaka på beslut i riksdagen i december 1967 om ändring i lagen om val till riksdagen. Beslutet innebär upprättande av särskilda röstlängder för utlandssvenskar, i vilka upptas sådana svenska medborgare utflyttade utomlands vilka någon gång under de fem kalenderåren närmast före det år då röstlängden upprättas varit kyrkobokförda i Sverige.

Rörande definitionen av begreppet utlandssvenskar, för den förutsatta lagändringens syfte, anförde departementschefen i proposition 145/1967 att regler måste accepteras som innebär en schematisk avgränsning av den röstberättigade personkretsen. Bl. a. finns utlandssvenskar bosatta i ett främmande land under ett begränsat antal år t. ex. för studier eller som representanter för svenska företag eller som tjänstemän i internationella organisationer. Denna kategori utlandssvenskar ansågs inte böra, genom bortovaro hemifrån under några få år, temporärt berövas sin rösträtt. På grund av detta och andra skäl förordade departementschefen de kriterier för uppförande i särskild röstlängd av utlandssvenskar som sedan vann riksdagens godkännande.

Femårsvillkoret, som ett uttryck för dels troligheten av ett återvändande till Sverige, dels förtrogenhet med svensk samhällsutveckling och den svenska dagspolitikens aktuella problem, har därmed erkänts av riksdagen. Å andra sidan har, som uttryck för den schematiska avgränsning av den röstberättigade personkretsen som eftersträvats, anförts att exempelvis svenska tjänstemän i internationella organisationer ingår bland de utlandssvenskar vilkas rösträtt borde söka beaktas. Bland denna grupp bör rimligtvis en speciell ställning tillerkännas svenska tjänstemän i sådana internationella organisationer varav Sverige är medlem, i främsta hand Förenta Nationerna och dess fackorgan men även sådana som OECD och Europarådet. Dessa svenska medborgare måste anses till viss del vara anställda även av svenska staten men med sin verksamhet förlagd utomlands.

Fråga uppkommer då om det nu gällande femårsvillkoret kan anses rimligt att generellt tillämpas på denna grupp utlandsbosatta svenska medborgare. En viss del av dessa har anställningskontrakt gällande för kortare

tid än fem år och blir därmed röstberättigade i svenska val under sin utlandsbosättning, andra kan fullgöra en tjänstgöring på längre tid och förlorar därmed efter femårsgränsens utgång sin rösträtt. För samtliga gäller att de genom sin tjänst gagnar även svenska intressen. Det torde också kunna förutsättas att dessa utlandssvenskar bevarar den förtrogenhet med svensk samhällsutveckling och aktuella svenska politiska problem, vilken riksdagen avsett bör vara en av grunderna för utlandssvenskars rösträtt.

Skäl synes föreligga för att för denna grupp utlandssvenskar femårsvillkoret icke a priori kan betraktas som en tillfredsställande generell avgränsning. I stället kunde för denna grupp som kriterium för rösträtt uppställas tjänst i sådan officiell internationell organisation varav Sverige är medlem.

Med hänvisning till vad ovan anförts anhåller vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om utredning rörande lämpliga former enligt vilka svenska tjänstemän i officiella internationella organisationer varav Sverige är medlem kan tillerkännas rösträtt i svenska val.

Stockholm den 14 januari 1969

Anna-Greta Skantz (s)

Astrid Bergegren (s)

Nr 177

Av herr **Wiklund** i Stockholm m. fl., om inrättande av stadsdelsråd och kommundelsråd.

(Lika lydande med motion nr 162 i Första kammaren)

Stockholm den 23 januari 1969

Daniel Wiklund (fp)
i Stockholm

Olle Westberg (fp)
i Ljusdal

Rolf Sellgren (fp)